

Årsrapport 2005

1	Innledning, organisasjon og ressurser.....	s.2
2	Mål.....	s.3
2.1	Formålsparagraf	
2.2	Grunnverdier	
2.3	Visjon	
2.4	Mål	
3	Prioriterte hovedaktiviteter 2005.....	s.4
3.1	Reform som mannspolitisk samfunnsaktør	
3.2	12 tiltak mot vold	
3.3	Høringsuttalelser	
3.4	Konferanser og seminarer	
3.5	Mediesynlighet	
3.6	Annet arbeid	
3.7	Oversettelse på engelsk	
4	Reform som kunnskapssenter.....	s.7
4.1	Sexhandel.no	
4.2	Partnerstøtte	
4.3	Metodekurs for sinnemestring	
4.4	Eu prosjekter	
4.5	Humanistisk prosjektsemester	
4.6	Kunnskapsbase om fedre	
4.7	Søknad om støtte til ulike prosjekter	
5	Reforms faste tilbud.....	s.9
5.1	Nettsider	
5.2	Rådgivningstjeneste/telefontilbud	
5.3	Enesamtaler	
5.4	Mannsgrupper	
5.5	Juridisk rådgivning	
5.6	Sinnemestringskurs	
5.7	Krise- og rådgivningstelefonen for menn	
5.8	Andre aktiviteter	
6	Likestillingssituasjonen i Reform.....	s.12
7	Økonomi, regnskap, budsjett.....	s.12
8	Statistikk.....	s.13
8.1	Henvendelser til Reform	
8.2	Årsak til henvendelsen	
8.3	Tiltak	
8.4	Henvissningsinstans	
8.5	Hjemsted	
9	Vedlegg, revidert regnskap.....	s.18

1 Innledning - organisasjon og ressurser

Reform – ressurscenter for menn ble initiert av Krise- og rådgivningstelefonen for menn (KFM) høsten 1999. KFM så behov for mer ressurser og kompetanse i arbeidet med å belyse menns livssituasjon. Resultatet av dette initiativet ble tilsagn om statlig støtte for mannssenteret Reform – ressurscenter for menn i en 3-årig prøveperiode i årene 2002 - 2004. På bakgrunn av Statskonsults evaluering av Reform i oktober 2004, bevilget Regjeringen v. Barne- og familiedepartementet driftsstøtte for 2005 tilsvarende driftsstøtte de 3 årene i prøveperioden, kr. 2 000 000.

Personalressurser i 2005:

- Per Kristian Dotterud har vært ansatt som daglig leder. Han har vært i permisjon fra sin stilling i perioden 1.mai og ut året 2005.
- Ulf Rikter-Svendsen har vært ansatt som rådgiver. Han har vikariert i stillingen som daglig leder i perioden 1.mai og ut året 2005.
- Thor Aarre har vært engasjert som konsulent på deltidsbasis i hele 2005. Han er utdannet gestaltterapeut og har både hatt ansvaret for ulike prosjekter og enesamtaler, og på ulike måter bidratt til Reforms strategiske arbeid.
- I forbindelse med prosjektene Sexhandel.no og Kunnskapsbase om fedre har kriminolog Elin Kippe vært engasjert som prosjektmedarbeider fra 13.juni og ut 2005.
- Marinell Mikalsen har vært engasjert som kontormedarbeider fra 1.januar til 1.juli.
- I forbindelse med utarbeidelsen av forslag til strategier for forebygging av menns vold i nære relasjoner, har Hanne Sogn (Gender Consulting) vært engasjert i perioden 8. september til 4.november 2005.
- I forbindelse med prosjektene sinnemestringskurs (Helse- og rehabilitering) og metodekurs (BUFDIR) har Torbjørn Aas vært engasjert som terapeut og prosjektleder. Han er utdannet gestaltterapeut.
- Sosiolog Ole Bredesen har vært engasjert i desember 2005 for å utarbeide engelskspråklige tekster til Reforms nettsider.
- I forbindelse med prosjektet Partnerstøtte (Helse- og rehabilitering) har psykolog Espen Arnevik vært engasjert som gruppeleder.

Frivillig arbeid er en grunnleggende del av driften av Reform. Juristene Arne Berdal, Kjell T. Dahl og Morten Engesbak har på frivillig basis drevet det juridiske rådgivningstilbudet basert på telefonkonsultasjoner. Eirik Befring har vært frivillig engasjert i forbindelse med videreutvikling og redigering av nettsider.

Reform har hatt 7 styremøter i 2005.

Reforms styremedlemmer i 2005:

- Jørgen Lorentzen (styreleder)
- Kari Stefansen (nestleder)
- Arne Berdal
- Kjell Erik Øie (fratrådte 20.10.05)
- Gun-Bente Johansen
- Oddvar Hjulstad (vara)
- Thor Aarre (vara)

Reforms fagråd har hatt 1 møte i 2005.

Reforms fagråds medlemmer:

• Knut Oftung	Likestillingscenteret, NIKK (fagrådets leder)
• Ole Bredesen	Nettverk for forskning om menn
• Øystein Rudjord	Foreningen 2 foreldre
• Stig Rusten	Aleneforeldreforeningen
• Bjørn Blumenthal	Mannsgruppen av -88
• Thor Christiansen	Sentrum familiekontor
• Tore Follestad	Landsforeningen for lesbiske og homofil frigjøring
• Øyvind Rongevær	Landsorganisasjonen i Norge
• Elvis Chi Nwosu	Rådet for innvandrersorganisasjoner
• Tove Smaadahl	Krisesentersekretariatet
• Olaf Tvede	Krise- og rådgivningstelefonen for menn
• Helene Aarseth	Senter for kvinne- og kjønnsforskning
• Endre Førland	Incestsenteret for menn
• Pål Molin	Alternativ til vold (fratrådte etter eget ønske 25.11.05)
• Lars Christensen	Likestillingsombudet
• Bjørn Barland	Politihøgskolen

2 Mål

2.1 Formålsparagraf

Reforms formålsparagraf er vedtektsfestet i stiftelsesmøte 30. januar 2002:

Reform er organisert som en politisk uavhengig stiftelse.

Stiftelsens formål er, med utgangspunkt i at menn og kvinner er likeverdige, å jobbe for likestilling og mot diskriminering på grunnlag av kjønn, samt synliggjøre menn som kjønn i samfunnet. Med dette utgangspunkt skal Reform være likstillingsorientert i sitt arbeide, bistå menn konkret i ulike livsfaser og livssituasjoner med råd, veiledning og informasjon, bidra til å ta vare på og utvikle mangfoldet i menns liv, mobilisere menns ressurser til utvikling og aktiviteter på områder som ikke har vært særlig fremtredende i de tradisjonelle mannskulturer og ellers bidra til å bedre menns levekår og livskvalitet.

Senterets arbeid skal preges av respekt for det enkelte menneskes egenverdi, der alle mennesker er likeverdige, og skal respekteres og behandles deretter, uavhengig av kjønn, alder, religion, etnisk tilhørighet, hudfarge, funksjonsdyktighet og seksuell legning.

Reform gjennomførte tidlig i 2005 en prosess hvor nye strategiske føringer for virksomheten ble utarbeidet. Prosessen fant sted på styreseminar 10. mars 2005 hvor et utvidet styre med administrasjonen og fagrådsleder var delaktige. Faglige føringer ble vedtatt på styremøte 13. april:

2.2 Grunnverdier

Grunnverdiene er de essensielle forutsetninger virksomheten i Reform er tuftet på. De er langsiktige, gir etiske referanser og skal reflekteres gjennom all virksomhet i organisasjonen.

- Likestilling
- Kunnskap og erfaring
- Innovasjon
- Mangfold
- Mot vold
- Ansvarliggjøring

2.3 Visjon

Som et ressurscenter for menn skal Reform være en nytenkende og kunnskapsbasert organisasjon med følgende visjon:

- Et likestilt og mangfoldig samfunn, der makt og omsorg deles uavhengig av kjønn

2.4 Mål

Hovedmål for virksomheten er at Reform skal:

- Formidle kunnskap om menns situasjon og fremme et mannsperspektiv
- Støtte aktiviteter som fremmer utvikling, engasjement og bevissthet omkring mansrollen
- Bistå den enkelte mann i livsfaser og situasjoner som oppleves problematiske

3 Prioriterte hovedaktiviteter 2005

Reform skal konsentrere sin innsats gjennom følgende hovedaktiviteter:

- Være en mannspolitisk aktør
- Være et kunnskapssenter om menn
- Initiere og tilrettelegge for mansaktivitet
- Gi råd og bistand til enkeltmenn

3.1 Reform som mannspolitisk samfunnsaktør

I henhold til prioriterte hovedaktiviteter skal Reform være en mannspolitisk samfunnsaktør. Gjennom Reforms kontinuerlige kontakt med menn og kontakt med andre praktikere og forskningsmiljøer, har Reform opparbeidet seg kunnskap om menn. Reform har som oppgave å innhente, systematisere, formidle og distribuere denne kunnskapen. Dette har primært hatt det formål å ha en samfunnsmessig innflytelse rettet mot beslutningstakere, forskere og praktikere. Sekundært har dette arbeidet hatt den hensikt å profilere og gjøre Reform kjent for allmennheten generelt, men også informere mulige brukere av Reform.

Formidlingen har vært ivaretatt i flere sammenhenger:

- I møter med samarbeidspartnere, arbeidsgrupper, på seminarer og konferanser.
- I høringsuttalelser
- I kontakt med media, tidsskrifter, etc.
- I arbeidsgrupper
- I styreverv

For året 2005 har Reform vektlagt innsatser først og fremst på områdene forebygging av menns vold i nære relasjoner og arbeid knyttet til farsrollen.

3.2 12 tiltak mot vold

I Barne- og likestillingsdepartementets tildelingsbrev for budsjettåret 2005 ble Reform bedt om å komme med innspill til strategier og tiltak for å forebygge menns vold i nære relasjoner. Reform har utarbeidet et notat hvilket presenterer forslag til tiltak rettet mot utøvere av vold i nære relasjoner. Forslagene er ikke ment som erstatning for tiltak for å avhjelpe situasjonen for ofrene for slik vold, men bør etter Reform oppfatning inngå som en del av en samlet statlig innsats mot vold i nære relasjoner. Med det foreliggende notatet ønsker Reform å bidra til at behovet for tiltak rettet mot menn som utøver vold settes på den politiske dagsorden og at innsatsen for å forebygge vold i nære relasjoner intensiveres i tiden som kommer.

I notatet skisseres utøverrettede tiltak under følgende tre overskrifter: (1) Bedre behandling til flere, (2) Holdningsarbeid gjennom strategiske punktinnsatser og (3) En offensiv satsing på kunnskapsutvikling. Innledningsvis redegjør vi for viktige avgrensinger og premisser for notatet.

Når vi i dette notatet snakker om vold i nære relasjoner er dette begrenset til vold i parforhold (dvs. vold mellom kjærester, samboere og ektefeller). Nyere forskning tyder på at denne typen vold ikke er et ensartet fenomen, men at vi har å gjøre med ulike former for partnervold. Skillet ser ut til å gå mellom det som i den internasjonale faglitteraturen er karakterisert som patriarkalsk terrorisme og episodisk vold. Den førstnevnte voldsformen ligger tett opptil det som vanligvis omtales som kvinnemishandling, og dreier seg om vedvarende bruk av fysisk og psykisk vold, som inngår i et mer omfattende makt- og kontrollregime. Foreliggende forskning tyder på at det i all hovedsak er kvinner som rammes av denne formen for partnervold. Episodisk partnervold har derimot ingen klar kjønnsprofil, og ser heller ikke ut til å være koplet til ulike former for undertrykking. Voldsepisodene er som regel ikke grove, og inntreffer forholdsvis sjelden. I første rekke synes de å handle om sviktende kommunikasjon og ukyndig konflikthåndtering. I dette notatet rettes oppmerksomheten først og fremst mot den vedvarende og grove volden i samliv og parforhold, dvs. den typen vold som hovedsakelig rammer kvinner, ikke menn. Følgelig er det menn som utøvere tiltakene i notatet handler om. Rettslige tiltak rettet mot utøvere av vold i hjemmet tas ikke opp her. Notatet er oversendt Barne- og likestillingsdepartementet i desember 2005.

3.3 Høringsuttalelser

Reform har i 2005 avgitt skriftlige høringsuttalelser i følgende sammenhenger:

- Høringsuttalelse om forslag til forskrift om fastsetting av farskap uten mors medvirkning

3.4 Konferanser og seminarer

Reform har deltatt på et stort antall møter, seminarer og konferanser, og har deltatt i flere arbeidsgrupper rundt relevante problemstillinger.

Reform har i 2005 holdt totalt 12 innledninger eller foredrag på konferanser/seminarer i inn- og utland:

- Om farsrollen ved lanseringen av filmen Far og sønn av Trygve Hagen jr. på Cafe Mono i Oslo, 3.mars i regi av Filmhuset
- Om menneskehandel på konferanse i Vilnius, Litauen 21. til 23.april i regi av Den internasjonale, kristelige studentorganisasjon
- Likestillingsseminar ved Fagforbundet Akershus, 25.april
- Om papparollen for Naturvernforbundets pappagrupper i Asker, 9. mai
- Om menns vold i nære relasjoner ved verdenskongress for KFUM/KFUK Global i Oslo, 9.august
- Om Reform ved konferansen Men`s Health i regi av EMHF (European Men`s Health Forum) i Wien, 29.september til 1.oktober
- Om Mannsrollen og reform ved Sentrum familiekontor, Oslo, 10.november
- Innlegg og paneldeltakelse ved konferansen Men`s Reconciliation of Work and Family Life i Helsingfors 21.november, i regi av Nordisk Ministerråd
- Om farsrollen ved seminaret Adam – hvor er du? I regi av Familievernet Egersund, 29.november

- Om prosjekt Partnerstøtte på konferansen Mor og barn ved Rikshospitalet i Oslo, 7. desember
- Innlegg på mannsseminar på Tostrupkjelleren i Oslo, 15. mars
- Om farsrollen på seminar i Aker menighet i Oslo, 12. april

Utover dette har Reform deltatt på følgende konferanser og seminarer:

- Beijing +10, Likestillingskonferanse i FN i New York i månedsskiftet februar/mars (deltaker i den norske delegasjonen)
- Women and Democracy, St. Peterburg 6. til 9. oktober (deltaker i den norske delegasjonen)
- Vold i nære relasjoner, BUFDIR, Oslo, 11. oktober
- Seminar i Reykjavik om prostitusjon, 9. til 12. oktober. Seminaret var arrangert av Nettverk for prostitusjonsforskning i Norden og finansiert av NorFA/Nordforsk-programmet Kön och våld og NIKK.
- Konferansen STOP- Trafficking in Human Beings. The Nordic – Baltic Campaign against Trafficking in Women/Effective ways to move forward i regi av Marta Ressurscenter for kvinner i Riga og Nordisk Ministerråds kontor i Latvia, 8. til 10. desember.

3.5 Mediesynlighet

Reform har hatt et omfattende antall pressekontakter i 2005, både i tv, radio, aviser og div tidsskrifter. Dette resulterte i over hundre omtaler i nettbaserte medier for hele året (kilde Magenta News Medieovervåkning).

3.6 Annet arbeid

Reform har initiert en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Reform og tidligere Likestillingsombudet (nå organisert i Likestillings- og diskrimineringsombudet). Arbeidsgruppen har sett på muligheter for å opprette en pris for Årets familievennlige arbeidsplass. En slik pris vil kunne øke bevisstheten om forholdet mellom familie og arbeid, og bidra til økt likestilling mellom fedre og mødre i forhold til ansvaret for familien og barna. Den vil også kunne stimulere bedrifter og arbeidslivets organisasjoner til å tenke mer over hva slags tiltak og krav som skal stilles i forhold til arbeidsplassen, slik at de ansattes hele livssituasjon trekkes inn. Arbeidsgruppen har foreslått konkrete kriterier for prisen. I arbeidet med forslaget om en slik pris har det vært lagt stor vekt på at prisen må få en solid forankring og gjennomslag i arbeidslivet for at den skal ha noen effekt. Derfor foreslår arbeidsgruppen at prisen utdeles under Personalforums årlige konferanse. Prisen er et grafisk trykk. En plakett med Årets familievennlige arbeidsplass påsettes. Eiere av prisen er Barne- og likestillingsdepartementet, Likestillings- og diskrimineringsombudet og Reform. Reform kan fungere som administrator av prisen. Arbeidsgruppen avsluttet sitt arbeid 18. oktober 2005, med forslag til Barne- og likestillingsdepartementet og involverte virksomheters styrende organer.

3.7 Oversettelse på engelsk

Reform har utarbeidet engelskspråklige tekster om menn og likestilling som ligger klare for implementering på Reforms nettsider.

4 Reform som kunnskapssenter

Reform driver en rekke ulike prosjekter som på ulike måter genererer kunnskap om menn:

4.1 Nettstedet Sexhandel.no

I 2005 har Reform arbeidet med opprettelsen av nettstedet Sexhandel.no - som er ett av tiltakene i Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel. Sexhandel.no drives nå av Reform på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet. Tiltaket skal bidra til å redusere etterspørselen etter seksuelle tjenester, spesielt fra ofre for menneskehandel. Nettstedet er ment å fremme samfunnsdebatten og bevisstheten om koblingen mellom prostitusjon og menneskehandel. Målgruppen for nettstedet er menn som kjøper sex, potensielle sexkjøpere og allmennheten generelt. På nettsidene presenteres informasjon og fakta om prostitusjon og menneskehandel. Nettstedet inneholder også et diskusjonsforum og en telefonrådgivningstjeneste. Reform har i løpet av året forfattet tekst, kjøpt bilder, og bygget opp strukturen på nettstedet i samarbeid med firmaet Browse AS. Målet har vært at nettsidene skal være brukervennlige, ryddige og oversiktlige, og at teksten skal være nyansert og ikke-moraliserende. Reform har videre nedsatt en ressursgruppe som kvalitetssikrer det faglige innholdet på nettstedet.

Ressursgruppen består av:

- Knut Fosli, Barne- og likestillingsdepartementet
- Annicken Iversen, Politidirektoratet
- Arne Randers-Pehrson, Pro Sentret
- Unni Kiil, ROSA-prosjektet
- Astrid Renland, Prostituertes interesseorganisasjon i Norge (PION)
- Sissel Schaller, Institutt for klinisk sexologi og terapi (IKST)

Gruppen har hatt et konstituerende møte i september 2005.

Reform har bestilt reklamemateriell og forberedt lansering av nettsidene. Lanseringsdatoen ble etter ønske fra departementet forskjøvet noe fra opprinnelig dato og fastsatt til 16. januar 2006.

4.2 Partnerstøtteprosjektet

Prosjektet Partnerstøtte er blitt gjennomført som et tilbud til en gruppe menn hvis partner har psykiske vansker i forbindelse med graviditet eller fødsel. Disse mennene er alle blitt rekruttert gjennom prosjektets samarbeidspartner Aline poliklinikk, Oslo. Reform – ressurscenter for menn har vært prosjektansvarlig og gjennomført tiltaket etter prosjektplanen. Prosjektet har vært gjennomført i 3 faser i løpet av prosjektåret 2005: (1) Planlegging, (2) gjennomføring og (3) etterarbeid.

Fase 1 innebar planlegging av struktur for tiltaket, rekruttering, samarbeid mellom Reform og Aline, gruppeledelse og konkret innhold i tilbudet. Tiltaket ble i løpet planleggingsfasen utformet som et konkret gruppetilbud til menn hvis partner hadde psykiske vansker i fm graviditet eller fødsel og fikk hjelp for dette ved Isis (tilbudet til mødre ved Aline poliklinikk), og tiltaket skulle lokaliseres i Reformers lokaler sentralt i Oslo. Rekrutteringen foregikk ved å informere ansatte ved Aline poliklinikk om tilbudet, slik at de kunne introdusere dette for sine klienter som igjen kunne godkjenne at deres partner fikk en individuelt rettet invitasjon til å delta på et introduksjonsmøte. Det ble tidlig i juni sendt ut 16 invitasjonsbrev til introduksjonsmøtet 12. september.

Fase 2 ble innledet i august med at alle inviterte fikk et påminnelsesbrev om oppstart av tilbudet. Til introduksjonsmøtet 12. september kom 9 menn. Gruppetilbudet innebar deretter 6 møter på kveldstid hver annen uke, med ulike temaer knyttet til det å være far i en familie og

samtidig hvor partner har psykiske vansker knyttet til graviditet/fødsel. Gruppen besto etter hvert av 6 faste deltakere. Gruppen ble ledet av 2 mannlige terapeuter knyttet til prosjektet. Utover dette benyttet prosjektet seg av 3 innledere til ulike temaer; psykolog Aslaug Haug (fødselsdepresjoner), leder for Likestillingssenteret Per Kristian Dotterud (farsrollen) og psykolog Stig Torsteinsson (spedbarnsutvikling). Etter hvert gruppemøte og etter siste gruppemøte ble det hentet inn en deltakerevaluering fra hver deltaker etter et på forhånd utarbeidet skjema. Deltakerne evaluerte gruppemøter og tilbudet i sin helhet som svært positivt, men for kort i varighet. De skulle gjerne ha deltatt i en slik gruppe over 1 år, kanskje lengre.

Fase 3 har bestått i evaluering av tiltaket sett fra prosjektledelsen og samarbeidspartners ståsted. Det har videre vært medieoppslag og intervju i VG 29.11.2005 (<http://www.vg.no/pub/vgart.hbs?artid=110101>) og i bladet Henne nr. 3/06, samt et innlegg på konferansen Mødre og fødselsdepresjoner i regi av Folkehelseinstituttet/Voksne for barn på Rikshospitalet i desember 2005. Det har videre blitt skrevet 2 søknader om midler til videreføring og videreutvikling av et tilbud til menn hvis partner har psykiske vansker i forbindelse med graviditet eller fødsel. Erfaringene fra prosjekt Partnerstøtte er entydig positive, og tilbudet har fått mye positiv oppmerksomhet i fagmiljøer rundt denne problematikken.

4.3 Metodekurs for sinnemestring

Reform gjennomfører et prosjekt som går ut på utvikling og gjennomføring av 5 metodekurs (i Oslo, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø) rettet mot organisasjoner, helseforetak og privatpraktiserende terapeuter i Norge som ønsker å benytte Reformers metode for sinnemestring i sitt voldsforebyggende arbeid blant menn. Prosjektet er støttet med midler fra BUFDIR. Tilbudet har vært under planlegging i 2005, og kursene avholdes vinteren 2006.

Tilbudet retter seg mot:

- Familievernkontorer
- Distriktpsikiatriske sentre
- Sykehus
- Organisasjoner / foreninger som arbeider med forebyggende helsearbeid og / eller personlig utvikling
- Psykoterapeuter med spesiell interesse for sinnemestring og/eller arbeid med menn

4.4 EU-prosjekter

Reform har i løpet av året gått med som internasjonal partner i 2 større EU-prosjekter, The reconcidering of the fathers role in the reconciliation of work and family life (deltakere fra Helles, Polen, Portugal, Kypros og Norge) som drives av KEHTI - Research Centre for Gender Equality og Working with perpetrators of domestic violence in Europe (deltakere fra Tyskland, Østerrike, Belgia, Spania, Frankrike, Latvia og Norge). Sistnevnte prosjekt drives av DISSENS, Tyskland.

Arbeidet innebærer deltakelse i konferanser, seminarer og kunnskapsinnhenting både nasjonalt og internasjonalt. Begge prosjektene løper i 15 måneder og varer ut 2006. Reform sitter videre med i en nasjonal referansegruppe i EU-prosjektet Fostering Caring Masculinities som drives av Likestillings- og diskrimineringsombudet. Se nettsider <http://www.caringmasculinities.org>

4.5 Humanistisk prosjektsemester

Høsten 2005 inngikk Reform avtale med Universitetet i Oslo - Humanistisk prosjektsemester som prosjektoppdragsgiver. Oppdraget fra Reform var fokus på farsperspektivet i barneloven. Oppdraget kostet kr. 30 000,- for Reform. Prosjektets oppstart er i januar -06 og skal avsluttes i juni -06. Gruppen med 5 studenter har laget problemstillingen ”Stimulerer barnelovens ordlyd til likestilling mellom kjønnene i omsorgsdeling ved samlivsbrudd?”

4.6 Kunnskapsbase om fedre

Reform har startet arbeidet med utvikling av en nettbasert og trykt publikasjon om fedre, kalt Pappabarometeret. Publikasjonen skal inneholde gjengivelse av tilgjengelig statistikk om fedre i Norge og drøfte sentrale temaer rundt farskap og fedres praksis. Målgruppen er allmennheten generelt, likestillingsaktører og politikere, studenter og presse.

Pappabarometeret er tenkt å omfatte et mangfold av temaer knyttet til farskap, og skal omhandle fedre av ulike alder, etnisitet, legning, med forskjellig utdanning og arbeid og ulike omsorg for barn. Både ”vanlige” fedre og fedre i mer marginaliserte posisjoner skal synliggjøres i publikasjonen. Pappabarometeret skal også inneholde informasjon om fedres rettigheter og organisasjoner som arbeider for og med fedre. Formålet med publikasjonen er todelt. For det første skal Pappabarometeret systematisere og formidle kunnskap om fedre og fedres rettigheter i Norge. For det andre bidrar en slik publikasjon til å synliggjøre Reform som en likestillingsaktør.

4.7 Søknader om støtte til ulike prosjekter

Reform har alene og sammen med andre søkt følgende søknader om prosjektmidler i 2005:

- 4 søknader til Stiftelsen Helse- og rehabilitering:
Kompetansespredning sinnemestring
Sinnemestringskurs
Menn som mister sitt arbeid
Forebygging av sexkjøp (forskning)
Ingen søknader ble innvilget.
- 1 søknad til Regjeringens handlingsplan mot handel med kvinner og barn (innvilget kr. 200.000)
- 1 søknad til Oslo kommune om videreføring av Partnerstøtteprosjekt sammen med Aline poliklinikk. Ikke innvilget.
- 1 søknader til BUFDIR om støtte til Metodekurs sinnemestring (innvilget kr. 100.000)

5 Reforms faste tilbud

5.1 Nettsider www.reform.no

Reforms nettsted inneholder informasjon om Reform og virksomhetens tilbud, informasjon generelt og linker til samarbeidspartnere og aktuelle hjelpeinstitusjoner, forskningsinstitusjoner og tidsskrifter. Nettstedet publiserer jevnlig artikler og nyheter rettet mot menn. Nettstedet har videre åpnet for interaktivitet med brukerne gjennom muligheter for å kommentere hver enkelt artikkel. Kommentarene publiseres direkte på nettstedet men redaksjonen siler bort evt. useriøst stoff. Nettstedet inneholder videre en engelskspråklig side. Det sendes ut nyhetsbrev til personer som er påmeldt denne tjenesten via Reforms nettsted. En økende andel menn viser til at de har blitt kjent med Reform via nettsidene. Flere henvender seg til våre nettsider og stiller spørsmål og uttrykker problemstillinger gjennom e-post. Reforms nettsider hadde i 2005 i alt 9209 treff.

5.2 Rådgivningstjeneste/ telefonkonsultasjoner

Reform mottar henvendelser over telefon og e-post fra hele landet. Det er i all hovedsak menn som henvender seg, men også partnere, venner, slektninger og ansatte i det offentlige og private hjelpeapparatet henvender seg til oss med spørsmål om våre tjenester. Reform tar imot telefonhenvendelser på hverdager innenfor vanlig kontortid. Innringerne registreres kun med opplysninger som sikrer full anonymitet. I telefonsamtaler gir Reforms ansatte råd og respons ut ifra gitt problemstilling. Mange av innringerne får tilstrekkelig rådgivning i denne første samtalen, enten de blir henvist videre til andre instanser (eks. lokale tilbud, spesialisttjenester) eller de får svar på konkrete spørsmål. I andre tilfeller avtales det om bruk av Reforms ulike tilbud som enesamtaler, juridisk rådgivning eller sinnemestringsgrupper.

5.3 Enesamtaler

Reform tilbyr individuelle psykososiale rådgivningssamtaler til menn i vanskelige livssituasjoner og kriser. Samtalene skal fokusere på kartlegging av den enkeltes situasjon/problemområde og en avklaring av videre oppdrag. Hva vedkommende ønsker hjelp med og hva som kan tilbys fra Reforms side avklares så raskt som mulig. Reform går ikke inn som saksbehandlere i konkrete saker, men bistår gjerne med hjelp gjennom å fokusere på den enkelte manns psykososiale situasjon og den subjektive opplevelsen av denne. Hensikten er å bidra til økt bevisstgjøring på valgmuligheter, virkninger og konsekvenser samt muligheter og begrensninger for den enkelte mann i den konkrete situasjon han befinner seg i. Ansvarliggjøring, bevisstgjøring og støtte til endring av u hensiktsmessige mønstre er fokus i samtalene.

5.4 Mannsgrupper

Reform har i 2005 ikke hatt mannsgruppeaktivitet utover sinnemestringsgrupper. Gruppene beskrives nærmere i 6.6.

5.5 Juridisk rådgivning

Reform tilbyr juridisk rådgivning 4 ettermiddager i uken mandag til og med torsdag mellom kl. 17 og 19. Denne tjenesten ivaretas av frivillige jurister/advokater som også innehar andre sentrale roller i Reform. Henvendelsene til juridisk rådgivningstelefon dreier seg i de aller fleste tilfeller om problemstillinger i forbindelse med separasjon/skilsmiss og tvister omkring samvær og omsorg. Økonomiske problemstillinger er også vanlig.

5.6 Sinnemestringskurs

Reform har i 2005 gjennomført 5 sinnemestringskurs med til sammen 31 mannlige deltakere. Dette har vært et prosjekt støttet med midler fra stiftelsen Helse og rehabilitering. Gruppene har møttes i Reforms lokaler 1 ettermiddag/kveld ukentlig over 10 uker, 2 klokke timer hver gang. Gruppene har vært ledet av 2 mannlige gestaltterapeuter som har hatt fokus på sinnemestringsarbeid. Gruppelederne har benyttet seg av en selvhjelpsbok for mestring av sinne; Hvordan mestrer du sinne? av Frank Donovan i norsk oversettelse (Andresen og Butenschøn, 2004). Metoden for arbeidet i sinnemestringsgrupper har videre basert seg på den kompetanse Reform har utviklet i sinnemestringsarbeid med menn, utarbeidet i en konkret metodeplan for arbeid med sinnemestring i gruppe. Bevisstgjøring av følelser, identifisering av følelser, erkjennelse av følelser og behov samt ansvarliggjøring for handlinger er her sentrale begreper. Deltakerne rapporterer at gruppetilbudet gir gode resultater og er til stor nytte for egen del.

- Jeg er meget fornøyd, føler at jeg har fått en ny start. Jeg blir ikke lenger så sint og jeg er mye mer tålmodig. Det er deilig å kunne gå i butikken uten å bli irritert. Deltagelsen i gruppa har bare vært positiv for meg, det er helt klart noe som burde være mer omtalt i media fordi det er mange som trenger en slik gruppe for å kunne lære seg kontroll over seg selv og sitt sinne.

(kilde: anonym deltakers evaluering, 2005)

Deltakerne har vært rekruttert gjennom Reforms ordinære tiltak og nettsider. I tillegg har vi hatt samarbeid med Krise- og rådgivningstelefonen for menn, Alternativ til Vold (Oslo) og familievernkontorer i Oslo, Akershus, Østfold og Vestfold. Målgruppen for tilbudet har vært menn som selv opplever at sinnemestringsproblemer skaper vansker i relasjoner til andre mennesker. Tilbudet antas å ha en god forebyggende effekt i forhold til vold i nære relasjoner.

Gruppelederne har i prosjektperioden mottatt kontinuerlig veiledning fra ekstern veileder (psykolog Håkon Sverre Lycke) med erfaring fra Stiftelsen Alternativ til Vold. Reforms sinnemestringsmetode er nå utarbeidet i en metodeplan og videreføres i et opplæringsprosjekt for ansatte i familievernet, klinikere ved distriktpsikiatriske sentre og privatpraktiserende terapeuter.

5.7 Krise- og rådgivningstelefonen for menn

Samarbeidet med KFM i 2005 har vært:

- 2 av styremedlemmene (hvorav 1 varamedlem) har bakgrunn som vakter i KFM
- Tidligere vakter fra KFM ivaretar Reforms juridiske rådgivningstjeneste
- Reform har tilbudt veiledning til KFM's vakter,
- Gruppeleder for sinnemestring Thorbjørn Aas er vakt ved KFM

Utover dette har Reforms administrasjon sammen med styret i KFM arbeidet frem en samarbeidsavtale som innebærer at Reform fra 1. januar 2006 overtar driften av krisetelefontilbudet. Tilbudet videreføres under navnet Reform – mannstelefonen og inngår som en del av Reforms øvrige tilbud. Tilbudet drives fortsatt ved hjelp av frivillige krefter.

5.8 Andre aktiviteter

Oslogruppen for tidligere barnehjemsbarn

Reform har i hele 2005 leid ut ett kontor til Oslo kommune. Dette kontoret har vært disponert av selvhjelpsgruppene - Oslogruppen av tidligere barnehjemsbarn.

Mannsaktivitet

Reform har stillet sine lokaler til disposisjon for ulike mannsgrupper og mannsaktiviteter, deriblant Mannskomiteen av -88 som har hatt arrangement på mannsdagen 7. oktober.

6 Likestillings situasjonen i Reform

Reforms administrasjon har i 200 bestått av 2 fast heltidsansatte menn henholdsvis som daglig leder og rådgiver/behandler, hvorav en har vært i permisjon i 8 mnd. En kvinnelig kontormedarbeider har vært engasjert i perioden januar – juni. Av de øvrige som har inngått i Reforms administrasjon i løpet av året (se kap.1) har det vært 2 kvinner og 4 menn. Av Reforms 5 styremedlemmer er 3 menn og 2 kvinner. I Reforms fagråd er 14 medlemmer menn og 2 kvinner. Av Reforms frivillige engasjerte er alle menn.

Grunnleggende i Reforms virksomhet er at menn selv skal mobiliseres, bevisst- og ansvarliggjøres. Det er både faglige og ideologiske grunner som tilsier behov for menn i flere posisjoner i Reforms virksomhet.

Hjemmelen som legges til grunn for en overvekt av mannlige engasjerte i Reforms ulike funksjoner er likestillingsloven § 3: ”I særlige tilfeller er indirekte forskjellsbehandling likevel tillatt dersom handlingen har et saklig formål uavhengig av kjønn, og det middel som er valgt er egnet, nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende i forhold til formålet.”

7 Økonomi, regnskap og budsjett

Stiftelsen har i 2005 hatt driftsinntekter på kr. 2 562 680, et overskudd på kr. 60 972 og en egenkapital ved utgangen av regnskapsåret på kr. 502 423.

Budsjett vedtatt på styremøte 1.2.2005 er vedlagt årsrapporten. Endelig regnskapsrapport viser ingen vesentlige avvik fra budsjetterte tall.

Etter styre og daglig leders oppfatning gir stiftelsens resultatregnskap og balanse, samt de tilhørende noter, en rettvise oversikt over stiftelsens drift i regnskapsåret og om stilling ved årsskiftet. Det foreligger ingen relevante forretningsmessige forhold enn de som fremgår ellers i regnskapet, som er av betydning for at regnskapsbrukerne skal kunne bedømme stiftelsens stilling og resultat. Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og regnskapsåret for 2005 er satt opp under denne forutsetning. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av vesentlig betydning for bedømmelsen av stiftelsens drift og stilling.

To av stiftelsens styremedlemmer er kvinner. Stiftelsens to ansatte er menn.

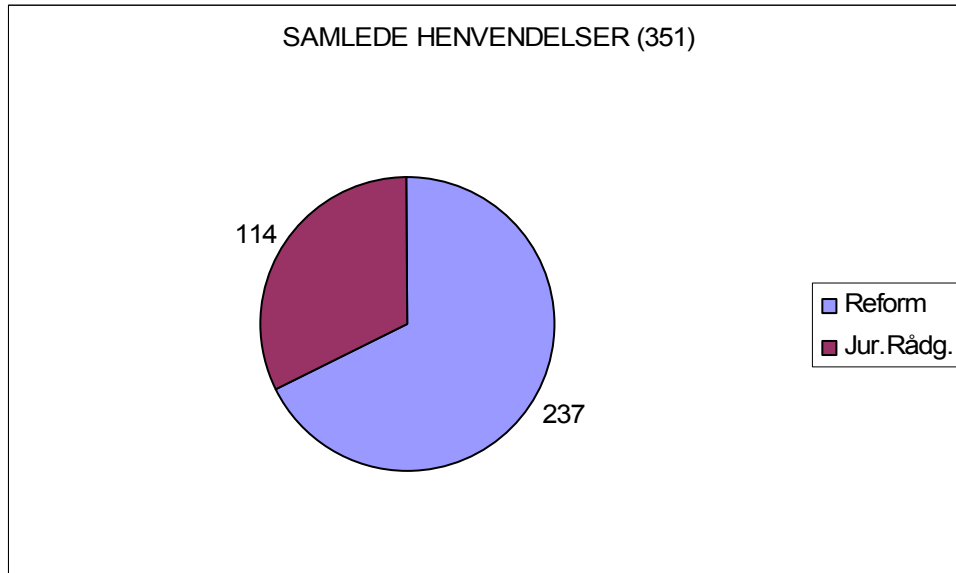
Det har ikke vært ulykker blant de ansatte i stiftelsen. Sykefraværet har vært på 0.9% og arbeidsmiljøet ansees å være tilfredsstillende.

Stiftelsen driver ikke med aktiviteter som forurensar det ytre miljø.

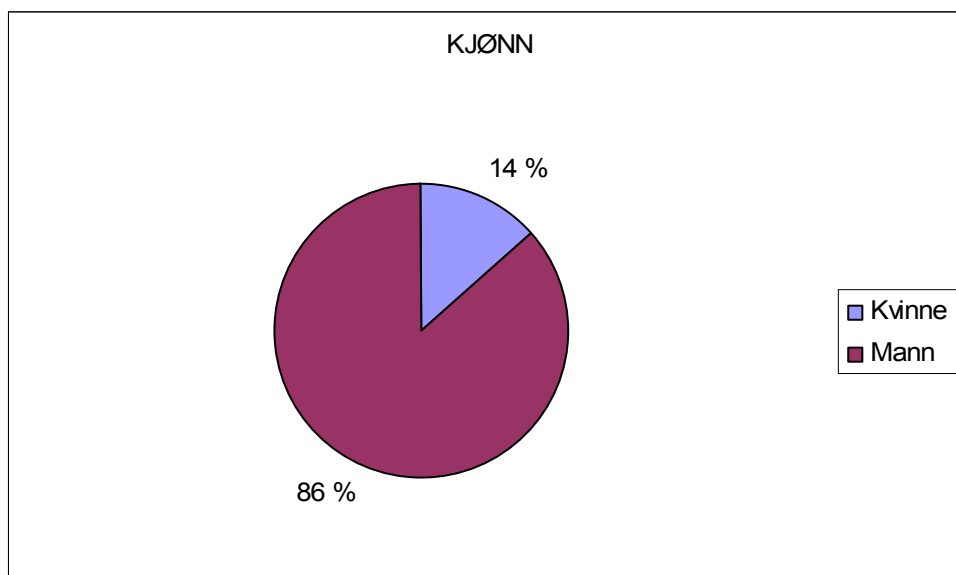
8 Statistikk 2005

8.1. Henvendelser til Reform

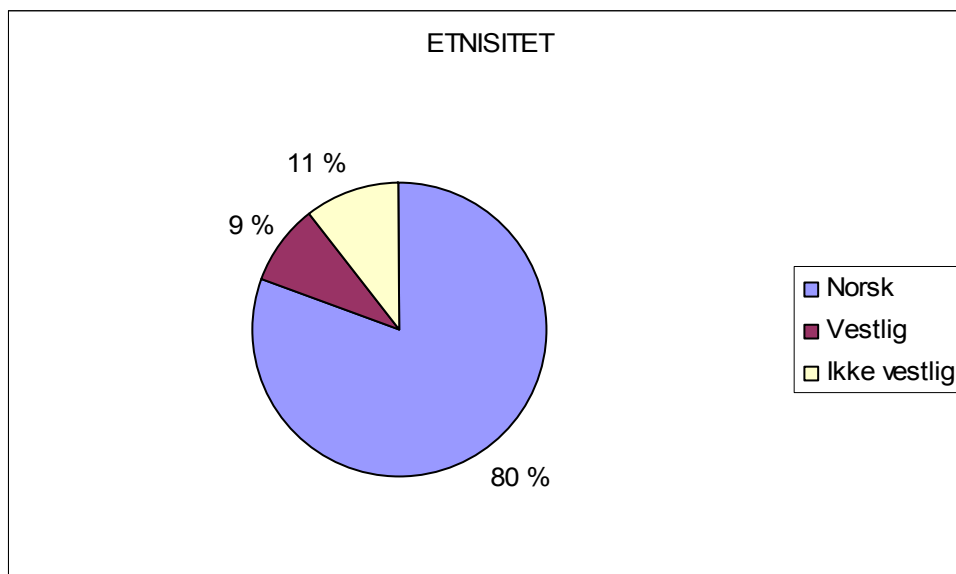
Siden oppstart september 2002 frem til og med 2005 har Reform hatt 1244 henvendelser.

I 2005 mottok Reform i alt henvendelser fra 351 personer. Av totalt 351 henvendelser har 114 (32 %) henvendt seg til Reformers juridiske rådgivningstelefon og 237 (68 %) har henvendt seg til Reformers kontor på dagtid via telefon eller e-post.

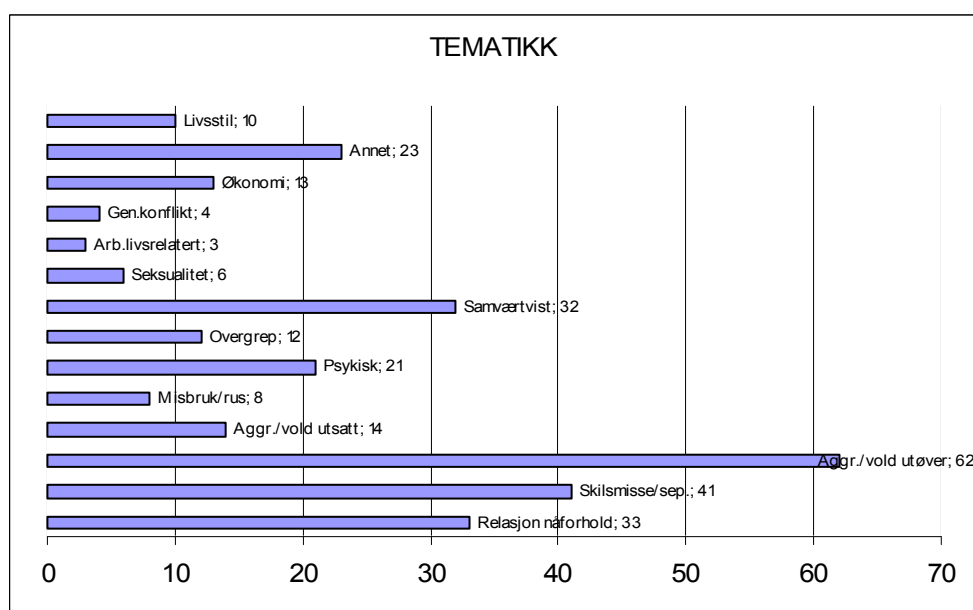

32 (14 %) av henvendelsene direkte til Reformers kontor kom fra kvinner.

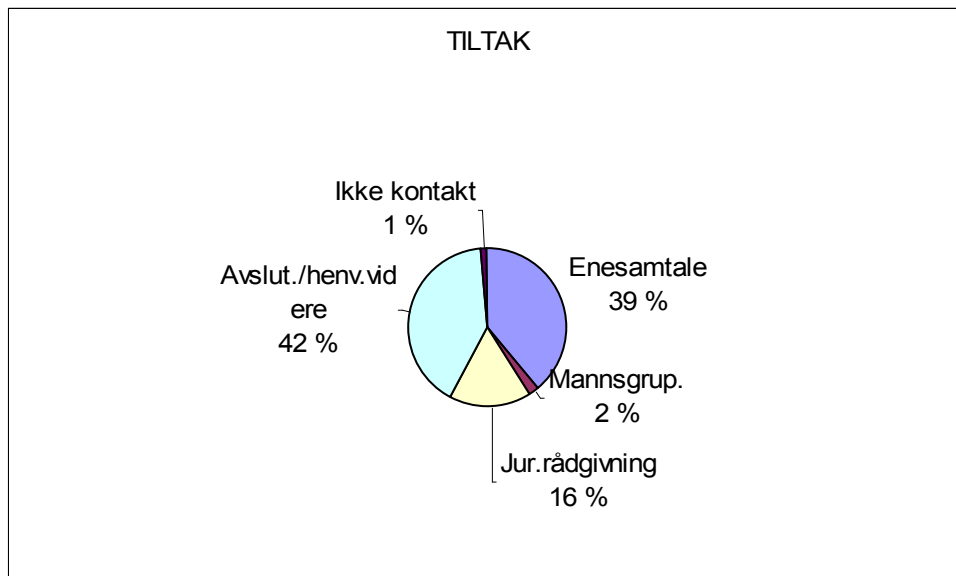
Antall henvendelser fra menn med annen etnisk bakgrunn er 46 (20 %) hvorav 21 med vestlig og 25 med ikke-vestlig bakgrunn.

8.2 Årsak til henvendelsen

Når det gjelder hovedårsakene til at menn henvender seg til Reform, oppgir de selv problemer knyttet til egen aggresjon eller voldsutøvelse (62), skilsmisse eller samlivsbrudd (41), problemer i nåværende forhold (33) og samværtvist (32) som de 4 hyppigst forekommende problemstillinger. Øvrige forekommende henvendelsesårsaker er voldsutsatthet, misbruk/rus, psykiske problemer, seksualitet, arbeidslivsrelatert, livsstilsrelatert og kategorien annet (som også dekker generelle henvendelser).

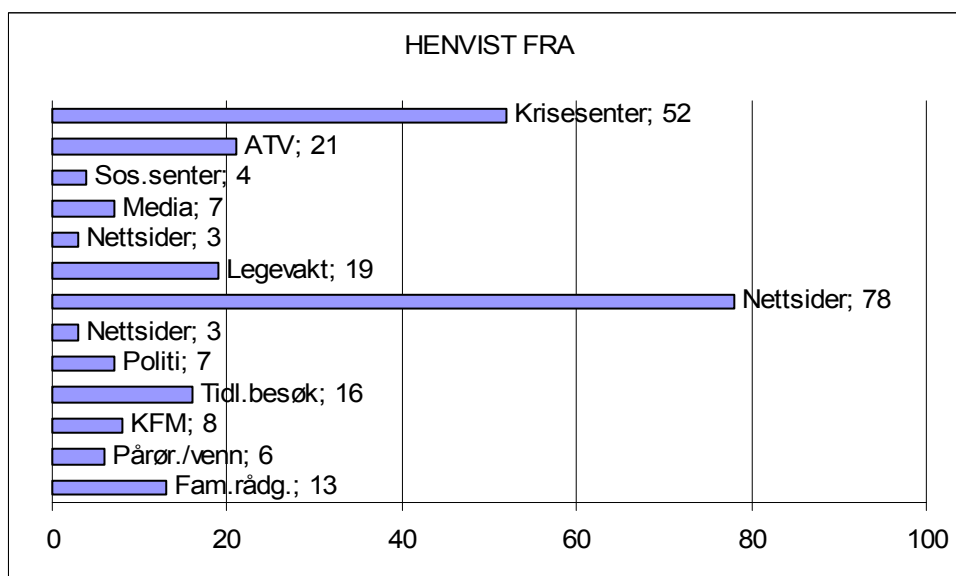
8.3 Tiltak

Ved henvendelser til Reform henviser vi til ulike tilbud innenfor virksomheten der vi ser det nødvendig opp imot beskrevet problematikk eller behov, eller vi henviser videre innenfor det offentlige og private hjelpeapparatet. Det er allikevel opp til hver enkelt om man vil benytte seg av tilbudet, og noen takker nei. For alle henvendelser i 2005 fordeler foreslåtte tiltak seg som vist i diagrammet under.

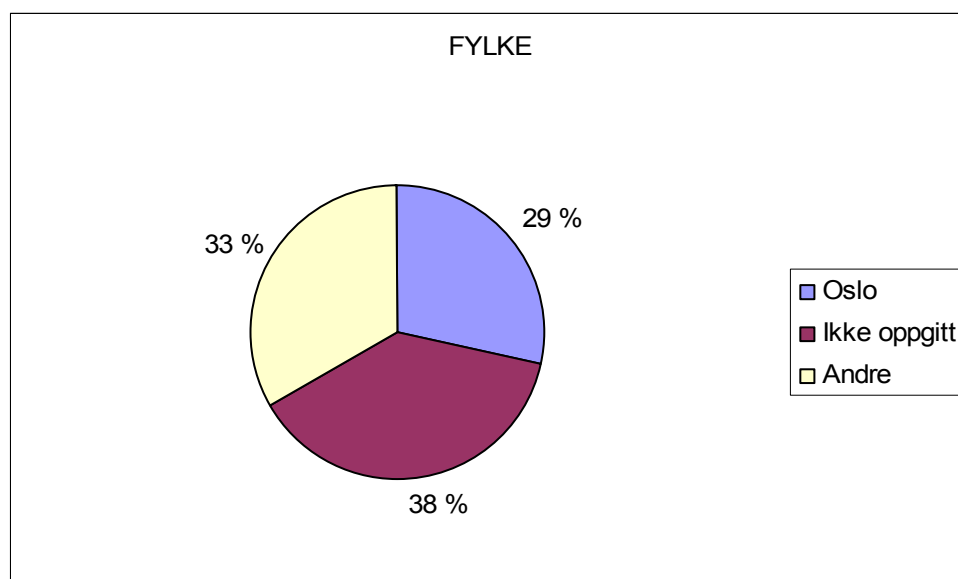
I etterkant av førstegangs henvendelse i 2005 har Reform gjennomført 141 enesamtaler med 52 menn som har besøkt senteret for enesamtaler med profesjonell rådgiver. Dette gir et snitt på 2,71 samtaler pr. mann. Videre har 31 menn deltatt i sinnemestringskurs, totalt har Reform gjennomført 5 sinnemestringskurs.

8.4 Henvisningsinstans

Reform registrerer også oppgitt kilde til at brukerne henvender seg til senteret.

8.5 Hjemsted

Av totalt 237 henvendelser til Reform (her er henvendelser til juridisk rådgivning ikke medregnet) kom 68 fra Oslo kommune og 79 fra resten av landet. 90 henvendelser oppgir ikke hjemsted.

Styret i Reform – ressurscenter for menn

Oslo 07.03.06

.....
Jørgen Lorentzen, styreleder

.....
Kari Stefansen, nestleder

.....
Arne Berdal, styremedlem

.....
Gun-Bente Johansen, styremedlem

.....
Per Kristian Dotterud, daglig leder